

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-14

Vår referens

Mattias Cedholt

Enhetschef

mattias.cedholt@malmo.se

Avveckling av Miljöbyggstrategi SBN-2024-940

Sammanfattning

Miljöbyggstrategin beslutades ersätta Miljöbyggprogram Syd vid kommunfullmäktiges sammanträde 2016-06-22. Fastighets- och gatukontoret och stadsbyggnadskontoret har följt upp strategins ändamålsenlighet och kommit fram till att den förlorat sin aktualitet både vad gäller innehåll och tillämpning. Stadsbyggnadskontorets och fastighets- och gatukontorets gemensamma slutsats och förslag är därför att avveckla Miljöbyggstrategin och i stället fokusera på det klimat- och hållbarhetsarbete som idag pågår på förvaltningarna enligt nuvarande Miljöprogram från 2021 och dess färdplaner.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avveckla Miljöbyggstrategin.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag kommunfullmäktige
- Miljöbyggstrategi enkäter
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2025-01-29 Miljöbyggstrategi - avslut

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2025-01-29

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Bakgrund

Den 1 januari 2015 förändrades förutsättningarna för kommunernas miljöarbete inom stadsbyggnad. En ändring i Plan- och bygglagen (SFS 2011:388) innebar ett förtydligande om att kommunerna inte längre får lov att ställa krav på byggnadstekniska lösningar utöver vad Boverkets byggregler (BBR) säger. Sådana krav kallas för särkrav och skulle dessa krav ställas av kommunen har de ingen laglig verkan.

Miljöbyggstrategin ersatte då Miljöbyggprogram Syd efter beslut i KF 2016-06-22

Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030 antogs av kommunfullmäktige i april 2021 och är ett strategiskt dokument som anger riktningen för Malmö stads långsiktiga arbete med miljöfrågor.

Miljöbyggstrategin från 2016 består endast av ett antal enkäter som byggaktörer frivilligt har kunnat besvara. Svaren har sammanställts av stadsbyggnadskontoret och byggprojekten har publicerats på malmo.se. Omfattningen är mycket begränsad. Endast i Sege park har det funnits en systematik och uppföljning. Enkäterna bygger på det förra miljöprogrammets mål och är således varken aktuella eller synkroniserade med exempelvis Malmö stads färdplan för klimatneutralt byggande.

På malmo.se har nio projekt kopplade till stadsdelen Hyllie och elva projekt kopplade till Sege Park publicerats sedan start. Cirka trettio byggprojekt har svarat på delar av enkäten och är därför inte publicerade ännu.

Uppföljning och utredning av Miljöbyggstrategin

Under hösten 2024 gjorde stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret en intern uppföljning rörande Miljöbyggstrategin. Strategin konstaterades vara inaktuell då den bygger på Malmö stads gamla Miljöprogram. Strategin har inte i någon större omfattning kunnat driva utvecklingen framåt, då den bygger på frivilliga enkätfrågor och inte på ställda hållbarhetskrav. Endast i några geografier har enkäterna varit till nytta, framför allt i Sege Park vid uppföljningen av köpeavtalens hållbarhetskrav.

Nya arbetssätt stadsbyggnadskontoret

Under 2024 inleddes utvecklingen av ett dialogverktyg för Klimatkvarter i Malmö. Klimatkvarter i Malmö är Malmö stads arbetsmetodik och verktyg för dialogbaserad och brett förankrad förflyttning mot klimatneutral stadsutveckling. Genom dialogverktyget Klimatkvarter i Malmö tar stadens aktörer i samverkan fram koncept för omställning.

Detta ska nu implementeras i fyra utpekade pilotområden i staden; Hyllie, Rosengård (Amiralstaden), Nyhamnen (Smörkajen) och Centrum (Kvarteret Arken). Dialogverktyget testas, utvärderas och utvecklas av flera förvaltningar inom staden (SBK, FGK, MF och SF) tillsammans med aktörer och intressenter som har ett engagemang i utvecklingen av pilotområdena. Ambitionen är att möjliggöra för klimatkvarter som inte bara är robusta mot klimatförändringar utan också visar vägen mot en hållbar klimatomställning som ger sociala mervärden för Malmöborna.

Nya arbetssätt fastighets- och gatukontoret

Som ett arbetssätt för att uppnå de klimatrelaterade målen i miljöprogrammet har man beslutat att inom Klimatomställning Malmö (KLOM) kraftsamla för att uppnå minskade klimatutsläpp inom prioriterade omställningsområden. Ett av dessa områden är Klimatneutralt byggande. Inom omställningsområdet pågår det sedan 2022 arbete med en förvaltningsövergripande färdplan för Klimatneutralt byggande. På fastighet- och gatukontoret har det antagits fram en färdplan för klimatneutralt byggande i den pekas sex centrala områden för omställning ut:

1. Klimatkrav i markanvisning
2. Klimatberäkning
3. Masshantering
4. Materialval, återbruk & utformning
5. Upphandling & inköp
6. Lednings, systematik & lärande

I Malmö stads markanvisningspolicy beskrivs tydligt att Malmö stad prioriterar byggherrar som arbetar med sociala åtaganden som delar i hela byggprocessen, från planering och genomförande till förvaltning. Inför tecknande av köpe- eller tomrättsavtal förs en dialog med byggherren om att arbeta med en social handlingsplan som byggherren ska arbeta aktivt med under projekts genomförande. Under 2025 kommer fastighet- och gatukontoret undersöka möjligheten att arbeta med 3-30-300 i markanvisningar.

Slutsats

Stadsbyggnadskontoret föreslår att Miljöbyggstrategin utvecklas. Båda förvaltningarna fortsätter att driva och följa upp hållbarhetsfrågor såsom beskrivits ovan och i enlighet med nuvarande Miljöprogram.

Ansvariga

Anna-Carin Mårtensson Avdelningschef
Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör